

in pri tem je Brilej svojega tekmeča nekateri- kratki tako nevarno sunil v prsa, da je Kancilija po kratkih minutah izdihnil svojo dušo. Brileja, ki je črnovojniški zavezanec, oddali so vojaškemu sodišču v Gradec.

Na bojišču v Galiciji padel je naš dolgoletni naročnik g. Karol Skrinjar iz Obriža pri Središču, med tem ko njegov brat Ivan zdihuje v ruskem jetništvu. Globoko žalost nad rano smrtjo padlega občutijo potrti stariši, sestra in žetna hčerka. Bodi mu zemljica lahka v daljni tujini!

Lastnega moža ubila je Marija Nowak, kočarica v Čagi v Slov. goricah. Zakonska Franc in Marija Novak živela sta v vednem prepriu. Trinajst let je že trajal ta žalostni zakon. Dne 14. t. m. prišel je mož nekaj natrkan domu in takoj sta si bila s ženo zopet v laseh. Ušla je žena na prosto, a mož je dirjal za njo, jo tepel in nazadnje je še mislil jo z gucnim krevljem nabiti, toda žena pograbila nek parungelj ter klesti tako krepko žujim po možu, da je kmalu cbležal. Drugega dne je Franc Novak valed otrpnenja možganov umrl, „nežno“ ženkico pa so djali pod ključ.

Prihod Rusov. Iz Podkličtra na Koroškem se nam piše dne 29. marca: Včeraj dospelo je iz pliberškega ruskega taborišča 150 ruskih vjetnikov v spremstvu moštva za straženje. Ljudstvo je radovedno gledalo martialične, bradate možakarje v njihovih rujavkastih uniformah. Delo bojo imeli pri gradnji cest, koje nadzorujeta gg. okr. inženir Rauchenwald in cestnarski mojster Wassermann.

100-letnica rojstva kneza Bismarcka, prvega nemškega državnega kancelarja in ustvaritelja nemškega cesarstva se dae 1. aprila po vsej Nemčiji najslavenje obhaja. Mož si je stekel za svojo očetnjavo zares občudovanja vredne zasluge, bil je tako dalekogleden, premeten in odločen državnik, kakoršnih rodi vsako stoletje komaj enega.

Kovine je treba naznaniti. Danes prijavlja državni zakonik naredbo, da mora vsakdo, kdor ima več kakor 200 kilogramov cinka, aluminija, svinca, bakra, medi in nikla, to vsak mesec naznaniti politični oblasti in sicer skupno z naznanilom o drugih kovinah, katerih naznanitev je bila že prej zaukazana.

Patriotično nabiranje kovin. Deželnoobrambni minister baron Georgi je izdal oklic, s katerim pozivlje vse državljanke brez razločka, da naj darujejo vsakovrstne kovine — razun železa, jekla in plehovin —, ki se šestokrat nerabne nahajajo po hišah, vojaški upravi. Pobirali bojo v mescu aprilu take reči šolarji in šolarice od hiše do hiše in glejte, da jih ne bodejte pustili praznih rok oditi. Vrednostna cena se bode izplačala vojnim oskrbovalnim uradom, ki podpirajo naše vrle junake na bojišču.

Stavba barak za ruske vjetnike v Stern-talu na ptujskem polju tako hitro napreduje, da bodo došli tje v dveh ali treh tednih prvi vjetniki. Taborišče bo jako velikansko, da bode v njem prostora za 60.000 vjetnikov, vrhutega pa še za cel bataljon stražnega moštva.

Gospodarske stvari.

Želodje je prav dobra piča za svinje. Kjer rase več hrastovja, se prav izplača trud, kojega smo z nabiranjem imeli. Posebno sedaj v zgodnjem pomladnjem času se priporoča nabiranje želodja, ko v marsikaterem gospodarstvu primanjkuje svinjske piče. Nabrano želodje se mora pred rabo ali pred prodajo na peči ali pa v zmerno topli peči primerno osušiti. Kdor pa sam nima svinj, ta nabrano blago lahko proda 1 kg po 10 vinarjev. Vseko množino kupi g. Jožef Ornič v Ptuj, kakor je iz tozadavnega inzezata razvidno.

Velikonočni kruh, takozvani kolači, se letos ne sme peči iz same fine ali finejše pšenične moke in njih primes ne sme znašati nad 50 odstotkov (nad polovico) skupne teže kruha. To velja tudi za privatno gospodinjstvo, ki peče kruh doma ali si ga pusti pri peku peči. Pek, ki bi prevzel testo, katero tem predpisom ne odgovarja, bil bi sokrivec dotičnega prestopka ter primeri kazni podvržen. To je kratka vsebina odloka ces. kr. namestništva z dne 27. marca 1915 št. 4. 572 VI M. 1915.

Razglas glede dovolitve podpov kmetijskim podružnicam za orodje in stroje. Upoštevajoč važnost nepretrgane oddaje orodij in strojev za znižano ceno podružnicam in skupno uporabo, sklenil je osrednji odbor v svoji seji dne 19. januarja 1915 da bo nadaljeval to akcijo tudi leta 1915 celo takrat, ako bi se tudi ne nakazala v te svrhe sicer dovoljena državna subvencija v znesku 3000 kron. Za ta primer se nakloni iz rezerve za izdajo kmetijskega koledarja 3000 kron. Prošnje za dovolitve takih podpov se sprejemajo do 15. aprila 1915. Ob enem vabimo vse p. n. člane in podružnice, naj si v čim najbolj mnogobrojnem številu naročijo koledar za leto 1916, da se zopet okrepi rezervni sklad za izdajo družbenega koledarja. — Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe za Štajersko.

Razglas glede brezplačne oddaje škropilnic za sadovnjake in vinogradnih škropilnic. Ker se mora smatrati oddajo škropilnic v svrhu nepretrganega zatiranja škodljivcev teh kultur za nujno potrebno, sklenil je osrednji odbor v svoji seji dne 19. januarja t. l., da bo izvršil to akcijo v nekoliko omejenem obsegu tudi takrat, ako bi se vsled vojnega stanja ne dale na razpologo državne podpore za zatiranje sadnih in vinogradnih škodljivcev. Centralni odbor je storil sklep, dati za ta primer pogojno na razpologo iz obrestij nadvojvoda Ivana nove in graf Meranova ustanove iz vsake znesek po 1000 K, skupaj toraj 2000 K. Tozadevne prošnje se naj vložijo do 15. aprila 1915. — Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe za Štajersko.

Razglas c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajersko v Gradcu z dne 23. marca 1915 št. 675/6—15 v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v 2. četrtletju 1915. Tekom 2. četrtletja 1915 postane neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1915, 5. mesečni obrok dne 31. maja 1915, 6. mesečni obrok dne 30. junija 1915. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov: 2. četrtletni obrok dne 1. aprila 1915. III. Rentnina in dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osehah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 1. polletni obrok dne 1. junija 1915. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v smislu postavbe z dne 15. januarja 1904. I. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstete dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Razglas glede oddaje izvirnega ruskega lanenega semena po subvenciji. Vsled precejšnje zaloge iz nakupa lanenega semena leta 1914 je omogočeno osrednjemu odboru tudi leta 1915 oddati po znižani ceni rusko laneno seme, v kolikor zaleže zaloga, takim kmetovalcem, kateri se bavijo s pridelovanjem lanu. Ker poljedelsko ministerstvo še ni obljubilo osrednjemu odboru redne podpore, in ker je na razpologo le majhen subvencijski ostanek iz prejšnjih let za oddajo lanenega semena za znižano ceno, bo laneno seme v primeri s prejšnjimi leti razmerna dražje, in bo se zaračunil kilogram semena z 52 vinarji. Naročila sprejema le proti istočasnemu vplačilu zneska družbeno pisarna, Gradec, Landhausgasse 12. Ako se seme odpošlje po pošti ali železnici, mora plačati prejemnik naročenega semena tudi poštnino oziroma tovarnino. Potreben je natančni naslov z navedbo zadnje pošte oziroma železniške postaje. Ako se potrebuje manj kakor 5 kg priporočamo, da se

sonaroči lanenega semena tudi za kakega sosedu. Da se zagotovimo, da se je laneno seme res tudi posejalo, ne pa morebiti pokrmilo kod zdravilo, so naročniki dolžni po izvršeni setvi to javiti občinskemu predstojniku in si to dati od njega pismeno potrditi, da so laneno seme res posejali. Potrdilo morajo potem vpslati c. kr. kmetijski družbi. — V Gradcu, dne 21. januarja 1915. Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem.

Brezuspešno prizadevanje ima prepogostoma želodec s prebavo slabo prežvečenis, težkih jedil. V takih slučajih si zamoreno pomagati s prebavljanje pospešujočimi, krš pomagalnimi „Elsakroglicami“ s znanjko „Elsa-Pillen“. Edno prave se dobe od lekarinarja E. V. Fellerja v Stubici, Elsa-trg št. 241 (Brvatsko), 6 školjke poštnine prosto za 4 krome in 40 vinarjev. Onem se lahko naroči Fellerjev bolečine pomirjajoči rastlinski fluid s znanjko „Elsa-fluid“, 12 steklenic za 6 kron poštnine prosto.

Razkazovanje vojskega perila. Mnogo naših vojakov pošilja sedaj svojo perilo domu, da se ondi spere. Mogoče je, da se v takih slučajih prenese mrčes ali pa kaka neželjiva bolezen. V nevarnosti so v tem oziru posebno perile. T mu se lahko opomore, ako se perilo razokuzi. Najhitreje in najgotovješe učinkuje v tem oziru, ako se perilo 24 ur pred pranjem namoči v vodo, ki vsebuje 3% raztopljene surovega lysoforma. Perilo vsled tega revninja ničesar ne trpi. Zagotovilo da bo bil lastnik okuznega perila nekadaji bolan ali tudi sedaj bolan, ne vsebuje nikake obrambe, kakor to nas uči vsakdanja izkušnja.

Listnica uredništva.

Gosp. Fr. P. . . . k na Teznu: Pismo prejeli, odgovor imate v današnji številki. Večim naročnikom: „Štajerca“ celo veseli, ako je njegova „postna pridiga“ vsaj nekaterim ugajala, vsem pa itak še sam Bog ne ustreže.

Mlin ali žaga

na trajni vodi in v dobrem kraju se v zame v najem. Ponudbe naj se naslovijo na upravnništvo „Štajerca“ v Ptuj. 174

Dve njivi

se daste v najem. Vpraša se naj pri gosp. Jož. Goriup u, usnarja v Ptuj. 170

Želodje

(Eicheln) kupi v vsaki množini ter plača 1 kg po 10 vinarjev Jožef Ornič, v Ptuj. 171

DEKLA

ki se razume v gospodinjstvu, sprejme se takoj pri enem gospodu v službo. Naslov: G. B. 11, poste restante Celje 172

Marijvega učenca in treznega pomočnika (jungra) sprejme takoj Alois Kukowitz, lastnik umetnega mlina v Ptuj. 181

Kovaški učenc se sprejme na vso preskrbo pri: Anton Gregl, kovaški mojster v Celju, ljubljanska cesta. 177

Oženiti se želi vdovec s samskim dekletom ali ne čez 35 let staro vdovo, ki ima vsaj 1.000 kron gotovine. Naslov pove upravnništvo „Štajerca“ 179

Umetno gnojilo (Kunstdünger) za travnike, njive, zelenjadne vrte in vinograde s izvrstno analizo se po ceni proda: Vpraša naj se pri: Karl Duller, šf. Vid pri Ptuj. 198

Kupujem

že rabljena a dobro ohranjena kolesa (bicikela). Ponudbe naj se pošljejo na naslov: „Trgovina 100“, pošta Velenje, Štajersko. 176

Učenc

nemškega in slovenskega jezika zmožen, priden in pošten, sprejme se v trgovini: A. Preaz, v Rogatcu, (Rohitsch). 168

Učenc

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme v tovarni za usnje (Lederfabrik) Paul Pirich v Ptuj. 169

5.000 komadov

kostanjeh vinogradskih (trsnih) kolov, 2 metra dolge proda Fanni Georg v Makoljah pri Poljčanah (Maxau b. Pötschach).

Komij in trgovs. učenc (Komis u. Handlungslehrling) slovenscine in nemščine zmožna se sprejmeta takoj pri firmi Alois Kometter, trgovina z mešanim in manufakt. blagom v Borovljah (Ferlach) na Koroškem. 141

Parna žaga (Dampf-säge) Adalbert Ružička v Ragoznici pri Ptuj kupi okrogla smrekova in jelova debela (plohe) v vsaki debelosti. 149

Naznanilo.

10.000 komadov šmarčničnega trsja I. sorte je na prodaj — komad po 4 vinarje — pri Anton in Marija Bec v Zagorcih (fara sv. Lovrenc v Slov. gor.), p. Juršince pri Ptuj.

Trgovina z mešanim blagom na dobrem prostoru, se kupi ali vzame v najem. Od koga? pove upravnništvo „Štajerca“ v Ptuj. 173